

Waar Het Internet Voor Is

Uitgave voor kinderen van het boek *"Small Pieces Loosely
Joined: a Unified Theory of the Web"*

"Small Pieces Loosely Joined" probeert uit te leggen wat ik echt belangrijk vind aan het internet. Ik schreef het boek voor volwassenen, maar ik denk dat de inhoud ervan net zo waar is voor kinderen als voor hun ouders.

Dus schreef ik deze versie voor kinderen. Toen ik het schreef, dacht ik aan mijn 11 jaar oude zoon. Ik denk dat je, als je in groep 7 of 8 zit of net op de middelbare school, dit online boekje wellicht wel handig kan vinden.

Als je het boekje online leest op <http://www.smallpieces.com/kids>, zul je ook nog wat leuke links vinden in de rechter kolom.

Ik vind het erg leuk om te horen wat je ervan vindt. Mijn email adres is self@evident.com. En bovendien is er een plekje om met andere kinderen over dit boek te praten op de home page van dit boek: www.smallpieces.com/kids.

Laten we beginnen!

Dit is de uitgave voor kinderen van het boek "Small Pieces Loosely Joined:
a Unified Theory of the Web" van David Weinberger

(Perseus Books, 2002)

Copyright © 2002 David Weinberger

www.evident.com

Voor meer informatie over dit boek: www.smallpieces.com

Nederlandse vertaling door Marcel de Ruiter van www.shapingthoughts.com,
met assistentie van Bas de Ruiter, 2006-2007.

Reacties naar shapingthoughts@gmail.com.

Waar Is Het Internet Voor?

Hoofdstuk 1: Waar zijn dingen voor?

Als je wilt weten waar een uitvinding voor is, dan vraag je waar het voor gebruikt wordt. Bijvoorbeeld, als je niet zou weten dat telefoons worden gebruikt om mensen te bellen, zou je denken dat het alleen maar leuk gevormde plastic dingetjes zijn die piepen wanneer je de knopjes indrukt. Wanneer je niet weet dat snelwegen er zijn om naar andere plaatsen te gaan, zou je denken dat het veel te lange basketbalvelden of rolschaatsbanen zijn.

Dus, waar is het internet voor?

Waarschijnlijk gebruik je het om werkstukken voor school te maken. Dat is dus iets waarvoor je het kunt gebruiken. Het internet werd juist uitgevonden door Tim Berners-Lee om het voor wetenschappers gemakkelijker te maken om wetenschappelijke artikelen die door andere wetenschappers zijn geschreven, sneller te vinden. Je gebruikt het internet dus zoals de uitvinder ervan het heeft bedoeld.

Waarschijnlijk gebruik je het internet echter ook op andere manieren dan die Berners-Lee in gedachten had.

Gebruik je het internet om email te versturen? Email is waar het internet voor is.

Gebruik je het internet om via "instant messaging" met je vrienden te praten? Instant messaging is waar het internet voor is.

Heb jij of hebben je ouders wel eens iets op internet gekocht? Winkelen is waar het internet voor is.

Heb je wel eens een spelletjes dammen of schaken over internet gespeeld? Spellen spelen is waar het internet voor is.

Heb je wel eens via het internet naar muziek geluisterd? Luisteren naar muziek is waar het internet voor is.

Heeft het internet je wel eens gefopt? Je dacht dat je aan een gemakkelijk spelletje meedeed. Je klikte op een bewegende tekening of een aapje, maar plotseling kwam je op een site waar men probeerde om je allerlei troep te verkopen. Of misschien klikte je op een link die zei dat je op de site van je favoriete zanger of tv-ster zou komen, maar die je naar een site leidde die je zogenaamde afslankpillen wilde verkopen. Je werd dus om de tuin geleid of gefopt. Dus het foppen van mensen is waar het internet voor is.

Het lijkt wel of elke dag iets nieuws wordt uitgedacht wat je met het internet kan doen. Twee dokters in verschillende steden kunnen tegelijk naar een röntgenfoto van een patiënt kijken om na te gaan wat er aan de hand is. Families kunnen hun foto's delen en ze zelfs in een elektronisch fotolijstje op de kast laten afbeelden. Er zijn zelfs al koelkasten die een email naar je toe sturen als de melk bijna op is! Wij kunnen niet voorspellen wat morgen of overmorgen zal worden uitgevonden om het internet voor te gebruiken.

Dat maakt het internet een vreemd ding. Het is voor email, chatten, winkelen, spelen, naar muziek luisteren, foppen van mensen en voor zaken die nog niet eens zijn uitgevonden.

Ja, het internet is iets vreemds. Eigenlijk lijkt het meer op een plaats, dan op een ding. Zoals je dingen kan doen op een plaats, kun je ook dingen doen op het internet. Wat je op een plaats kan doen, wordt bepaald door het soort plaats. In een schoolklas kun je leren. Op een schoolplein kun je spelen. Als het een ruimtestation is, kun je er door de gewichtsloosheid zweven en een heel bijzonder spelletje mikado spelen.

Dus als we het internet willen begrijpen, moeten we vragen wat voor soort plaats het is. En dat is een hele goede vraag.

Hoofdstuk 2: Het Internet en de “Echte Wereld”

Er zijn miljarden pagina's op het World Wide Web (kort gezegd: WWW of web, een andere naam voor internet) te vinden. Als ze niet met elkaar waren verbonden, zou het slechts een hele grote stapel pagina's zijn.

Maar wat verbindt deze pagina's? In de echte wereld ligt de ene pagina naast de andere, omdat de bladen van een boek door een omslag bij elkaar worden gehouden. Op het internet liggen twee pagina's echter alleen "naast elkaar" als ze met elkaar zijn verbonden. Zoals je weet, is een "link" een tekst of afbeelding op een internetpagina waarop je kunt klikken zodat je van de ene naar de andere pagina kunt gaan. "Links" verbinden de miljarden losse pagina's tot één geheel.

De links heten ook wel "hyperlinks" om aan te geven dat zij niet hetzelfde zijn als verbindingen in de echte wereld. In de echte wereld moeten bijvoorbeeld twee honden, die ik aan de lijn wil doen, heel dicht bij elkaar staan. Dat kan dus niet als de ene hond in Amsterdam is en de andere in Rome. Op het internet kun je een pagina in Amsterdam net zo makkelijk koppelen aan een pagina in Rome, als aan een pagina van je buurman. Daarom het woordje "hyper" in "hyperlink".

"Links" verbinden losse pagina's tot een geheel, het internet. "Links" zeggen ook iets over wat voor soort plaats het internet is. Wij weten nu dat hyperlinks het internet bij elkaar houden.

Hyperlinks zijn vreemd.

Neem bijvoorbeeld iets zo duidelijk als: in de echte wereld ligt jouw huis, als het huis van jouw vriend 3 straten van jouw huis ligt, natuurlijk ook 3 straten van het zijne.

Dat is niet zoals het op het internet werkt. Stel ik heb als hobby het verzamelen van schelpen. Ik bouw een internetsite over de schelpen die ik heb gevonden. Op mijn internetpagina's plaats ik "links" naar andere pagina's, die voor mijn lezers interessant zouden kunnen zijn. Eén van die "links" is de pagina van het Amerikaans Museum voor Natuurhistorie in New York. Ik heb geen toestemming van het museum nodig om dat te doen. Het enige dat ik moet weten is het internetadres van het museum, wat www.amnh.org is. Dus nu kan iedereen die op mijn site over schelpen komt, met één klik op de site van het museum komen. Maar als je naar de site van het museum gaat, kun je dan ook met één klik op mijn site komen? Nee, want het museum heeft geen "link" naar mijn site.

Dus kan mijn internetsite wel de "buurman" van het museum zijn, maar is de site van het museum niet de buurman van de mijne.

Dit is dus de eerste manier hoe het internet verschilt is van de echte wereld. Hier volgen er meer:

In de echte wereld zijn er beperkingen aan hoeveel burens je kunt hebben. Op het internet kun je net zoveel burens hebben als je wilt. Jouw pagina zou honderden "links" kunnen hebben en niemand zal klagen dat de buurt overbevolkt wordt of dat het huis van de overburens hun uitzicht belemmert.

Hier is een ander verschil. Op onze planeet is er maar een bepaalde hoeveelheid land. Iedere keer als iemand een nieuw gebouw neerzet, heeft hij of zij een stuk land opgebruikt. Wanneer iemand een nieuwe site op het internet bouwt, gebruikt hij niets maar maakt hij het internet wel groter: als het internet eerst 20 miljard pagina's had, dan heeft het nu 20 miljard en één pagina's. Er is geen limiet aan de grootte van het internet, maar er is wel een limiet aan hoe groot jouw woonplaats kan worden.

Een ander verschil is, dat in de echte wereld, wanneer je naar een andere buurt verhuist, daar al mensen wonen. Je moet dan de goede burens, maar ook de slechte burens voor lief nemen. Op het internet maak je je eigen buurt door jouw site te verbinden met andere sites die je leuk vindt. Als er een internetsite is over schelpen, die zegt dat schildpadden en schelpjes van pasta schelpdieren zijn, zal je niet naar die site "linken" omdat je weet dat die verkeerd is. Op het internet kun je je eigen burens uitzoeken.

Het belangrijkste waarin het internet verschilt van de echte wereld heeft te maken met de vraag waarom sites hyperlinks gebruiken. Ik zette een hyperlink naar het museum op mijn site omdat ik dacht dat mensen die op mijn site komen het museum interessant zouden vinden. Elke link op het internet is met een bepaald doel gemaakt. Vaak is dat omdat die persoon denkt dat bezoekers die andere site de moeite waard zullen vinden, misschien omdat het informatief, leuk of grappig is.

Dit is het meest bijzondere. Het internet is een geheel omdat hyperlinks de pagina's verbinden. En elke hyperlink laat iemands interessen en aanbevelingen zien. Als je een kaart van het internet zou maken waarop alle sites en alle "links" staan, dan zou je een kaart maken van dingen die 500 miljoen mensen op het internet interessant vinden.

Dit is heel verschillend van kaarten in de echte wereld die je laten zien waar de bergen zijn en waar de oceanen eindigen en het land begint. De echte wereldkaart laat zien wat wij mensen hebben gekregen om mee te werken. Het internet laat zien waar we om geven en wat we leuk vinden.

En dat is nu zo speciaal aan het internet. Het bestaat niet uit bergen, oceanen, woestijnen en bossen. Het bestaat uit mensen die samen om bepaalde dingen geven.

Hoofdstuk 3: Samen zijn

Het internet is een plaats voor mensen die samen om dingen geven. Het woord “samen” is heel belangrijk. Het internet is in feite een nieuwe plaats waar alle mensen “samen” kunnen zijn. Op het internet kunnen we op nieuwe manieren bij elkaar zijn.

Op zich is dat is duidelijk. Het internet gaf ons email wat voor ons een nieuwe manier is om met elkaar te communiceren. Het gaf ons ook chatrooms en “instant messaging”. Je kunt zelfs met een vriend via een webcam (videocamera) naar elkaar zwaaien. Dit zijn allemaal nieuwe manieren van met elkaar in contact te komen.

Maar dit is niet wat zo spannend en belangrijk is aan het internet.

Laten wij een voorbeeld nemen. Stel dat je op school in de Zeeschelpen Verzamelaarsclub zit, die elke dinsdag na schooltijd samenkomt. Elke dinsdag komen er 30 kinderen. Aan het begin van elke ontmoeting staat iemand op en laat een schelp zien die hij of zij heeft gevonden. Daarna mag iedereen vragen stellen, interessante dingen over de schelp vertellen of vertellen dat die schelp op een schelp uit zijn of haar eigen verzameling lijkt.

Stel je nu eens voor dat je lid wordt van een Zeeschelpen Verzamelaarsclub op het internet. Laten we zeggen dat deze club samenkomt door middel van een “mailinglist”. Een “mailinglist” is een simpel idee, en daarom zijn er ook miljoenen van. Wil je iets tegen de clubleden zeggen, dan stuur je niet een email naar alle personen in die lijst, maar naar de lijst zelf. Het emailadres kan bijvoorbeeld zijn: Zeeschelpen@mailinglist.nl (ik heb dit adres verzonnen; het bestaat NIET echt). Jouw email wordt vervolgens automatisch naar iedereen op de lijst gestuurd. Als iemand wil reageren dat kan die persoon het bericht ook naar de lijst mailen en iedereen op die lijst krijgt die email dan ook. Het is zoals een bijeenkomst op de Verzamelaarsclub op school, alleen gaat het nu via email.

Kijk nu eens naar de verschillen tussen een echte club en de club die werkt met de mailinglist.

Sommige verschillen zijn vanzelfsprekend. De echte club komt bijvoorbeeld elke week bij elkaar, terwijl de mailinglist club “bij elkaar komt” als iemand iets te vertellen heeft. Om lid te worden van de echte club moet je in de buurt van de school wonen, terwijl iedereen zich, waar ook ter wereld, kan aansluiten bij de club met de mailinglist.

Wellicht vind je dat je een ander type persoon bent bij de Verzamelaarsclub op school, dan op de club met de mailinglist? Als je tegen de leden van de club op school praat, kun je zien dat de leden goedkeurend knikken of in hun schrijfblok gaan zitten knoeien als ze zich vervelen. Niets van dit alles kun je zien als je een email stuurt, dus lokken mensen vaak reacties uit. In de echte wereld zou je misschien gezegd hebben: “In sommige culturen blazen mensen zo op deze schelpen om muziek te maken” (je laat het zien). Op de mailinglist zou je misschien zeggen: “Het geluid van de schelp is het mooiste geluid ter wereld en laat een viool klinken als een kat met maagpijn”.

Dat gebeurt veel op het internet. In een chatroom over sport kun je je enthousiasme voor een bepaald team lekker aandikken door het bericht geheel in hoofdletters te schrijven en dingen te zeggen die niet helemaal waar zijn, bijvoorbeeld: HET NEDERLANDS ELFTAL IS EEN HEEL GOED TEAM DAT DE VOLGENDE WERELDKAMPIOENSCHAPPEN VOETBAL GAAT WINNEN EN IEDEREEN DIE IETS ANDERS ZEGT IS EEN ZAK

PATAT. Ondertussen zal je in een chatroom, waarin over danspasjes wordt gesproken, niet overdrijven maar ervaringen uitwisselen. Iemand die jouw opmerkingen in de sportchatroom leest zal je wellicht zelfs niet eens als dezelfde persoon als in de danschatroom herkennen. Het is veel eenvoudiger om jezelf op andere manieren te laten kennen dan in de echte wereld, omdat niemand je kent op het internet.

Als je denkt aan de verschillen waarnaar we hebben gekeken tussen “de echte wereld” en het internet, zijn het in werkelijkheid verschillen in tijd, ruimte en wie we zijn.

Tijd. Als het woensdag is en je hebt zojuist een bijzondere schelp gevonden, moet je een week wachten om het aan de Verzamelaarsclub in “de echte wereld” te vertellen. Zat je echter op een mailinglist dan zou je op woensdagmiddag al een email kunnen sturen. Mensen kunnen het lezen wanneer zij willen. De mensen zouden kunnen reageren wanneer zij willen. Het gesprek met de mailinglistclub is dus niet beperkt tot dinsdagmiddag. Het is er altijd, met of zonder jou. Je kan er instappen wanneer je wilt.

Ruimte. In de echte wereld woon jij hier en woon ik 20 kilometer verderop, dus zien wij elkaar niet zo vaak. Paolo woont duizenden kilometers weg in Italië en Indira woont nog veel verder weg in India. Afstanden in de echte wereld scheiden ons van elkaar. Op het internet worden wij niet gescheiden door ruimte. Wij worden “bij elkaar gebracht”... via email, chat, instant messaging en hyperlinks.

Wie we zijn. De hierboven genoemde afstand maakt het moeilijk om rond te reizen. Wij wonen in een plaats en zijn elke dag dezelfde persoon. Op het internet kunnen wij, wanneer we willen, tevoorschijn komen en weer verdwijnen en proberen verschillende personen te zijn.

In de echte wereld zit je soms gevangen in je eigen ik, maar op het internet heb je daar geen last van.

Wanneer tijd, ruimte en wie we zijn op het internet verschillend zijn, dan is het een zeer bijzondere plaats.

Hoofdstuk 4: De Internet Plaats

Het internet is een ander soort plaats. Maar waarom heeft het meer stof doen opwaaien dan niets anders in 50 jaar?

Vraag jezelf eens af: wanneer zijn wij mensen op ons best? Wanneer zijn wij het meest trots op wie wij zijn? Als je als mens een echt grote indruk op bezoekers van de planeet Mars zou willen maken, wat zou je hen dan laten zien?

Ik denk dat ik de bezoekers van Mars zou laten zien hoe wij voor elkaar zorgen. Ik zou hen ouders laten zien, die met hun zojuist geboren baby's avonds laat op de schouder rondlopen, om hun baby weer te laten slapen. Of vrijwilligers die een huis bouwen voor iemand wiens leven hierdoor zal veranderen. Of waarom wij automatisch stoppen voor iemand die is gevallen en vragen of alles goed is. Of waarom een land eten en medicijnen geeft aan een ander land dat ver over zee ligt. Wanneer wij als mensen voor anderen zorgen, zijn wij op ons best.

Als wij op ons best zijn, dan zijn wij ook het meest menselijk. Je zou ons niet eens begrijpen als je ons nooit op ons best zou zien, net zo min als je een basketbal zou herkennen als die leeg en plat is.

Wij zijn menselijk omdat wij verbonden zijn met andere mensen. Als je geboren was op een onbewoond eiland, dan zou je wel opgroeien maar bijna niet menselijk zijn. Je zou geen taal spreken en niet veel meer weten dan welke planten goed smaken en welke insecten vies zijn. Je zou waarschijnlijk het slechtste voorbeeld zijn om een bewoner van Mars ons mensen te laten begrijpen.

Wij zijn mens omdat wij ons kunnen verbinden met andere mensen. Waarom verbinden wij ons? Omdat wij mensen om elkaar en om onze wereld geven. Standbeelden geven er niet om wat er met hen gebeurt. Robots geven er ook niet om. Mensen wel. Wij geven erom, met elkaar.

In de echte wereld kan het moeilijk zijn om met elkaar in contact te komen, omdat de afstand ons gescheiden houdt. Tot de uitvinding van de telefoon, waren de enige personen waarmee je je kon verbinden de mensen die bij je in de buurt woonden. Je kon brieven schrijven, maar meestal schreef je naar mensen die je al kende. Hetzelfde geldt voor de telefoon: we bellen meestal naar mensen die we kennen. In de echte wereld zijn onze contacten meestal met de mensen die toevallig rondom ons leven: onze familie, onze burens, de mensen die naar onze school gaan of waarmee we naar de kerk gaan.

Er is blijkbaar iets zeer belangrijks aan het leven tussen mensen die dicht bij ons zijn. Wij leren onze familie en burens zeer goed kennen, omdat wij ze elke dag of elke week zien, juist omdat ze zo dichtbij wonen. Een ander voorbeeld, is dat je op de stoep zomaar tegen iemand kan aanbotsen, die je aardig vindt.

Toch is het in de echte wereld moeilijk om met mensen in contact te komen en hebben we meestal alleen contact met mensen uit de buurt, je vrienden of je familie.

Het internet maakt het juist heel gemakkelijk om met elkaar in contact te komen. Wij kunnen iemand van de andere kant van de wereld net zo gemakkelijk ontmoeten, als de burens in onze

straat. Natuurlijk kunnen wij onze internetvrienden niet zo goed leren kennen als onze vrienden in de echte wereld, maar de contacten die wij maken op het internet, zijn op een andere manier waardevol voor ons.

In de echte wereld ontmoeten wij mensen die dichtbij wonen. Op het internet ontmoeten wij mensen, die net als wijzelf bepaalde dingen leuk vinden. Wij zoeken bijvoorbeeld op het internet naar informatie over schelpen, omdat we dat interessant vinden. Op onze zoektocht vinden we een pagina die gaat over hoe je van schelpen sieraden maakt. Op die site zou er een plekje kunnen zijn, waar je een vraag kan stellen en waar iedereen, waar ook ter wereld, op kan reageren. En iedereen die dat doet, vindt schelpen leuk en interessant, want daarom is men op die site. Je hebt dan een groep mensen gevonden die in hetzelfde als jij geïnteresseerd is. Je hebt contact gemaakt, omdat je dezelfde dingen leuk vindt en niet omdat je toevallig op dezelfde plaats woont.

Dus, er zijn twee werelden. In de echte wereld worden mensen van elkaar gescheiden door afstand. En door de grootte van onze aarde, zijn er in de loop van de tijd verschillende groepen mensen met verschillende gewoonten ontstaan. Die mensen leven in aparte landen, gescheiden door grenzen en soms door muren met soldaten en geweren. Op het internet komen mensen samen - zij maken contact - omdat zij om dezelfde dingen geven.

De echte wereld gaat over mensen die door afstanden van elkaar gescheiden worden gehouden. Het internet gaat over gezamenlijke interesses, die mensen samen brengen.

Als contact maken en om elkaar geven ons menselijk maken, dan is het internet - opgebouwd uit "hyperlinks" en vol met dingen die mensen leuk en interessant vinden - een plaats waar we nog menselijker kunnen zijn.

En dat is waar het internet voor is.

EINDE